

Chapter: 1 to 5

प्र.१ अचूक पर्याय निवडा व विधाने पुन्हा लिहा. (4)

- 1) अरबी समुद्रातील लक्षद्वीप बेटे ही ..... आहेत.
अ. मुख्य भूभागापासून तुटलेल्या भूभागाची बनली
क. ज्वालामुखीय बेटे
ब. प्रवाळबेटे
ड. खंडीय बेटे
- 2) ..... मुळे ब्राझीलच्या पर्जन्यात फरक पडतो.
अ. हवामान ब. भूरचना क. वनस्पती
- 3) भारतात एकूण ..... राज्ये आहेत.
अ. २५ ब. २७ क. २९ ड. २८
- 4) हिवाळ्यात जम्मू काश्मीर, हिमालयीन पर्वतीय क्षेत्रातील काही भागात तापमान ..... पेक्षाही खाली आहे.
अ. 0° ब. 10° क. - 40° ड. -3°

प्र.२ जोड्या जुळवा. (4)

‘अ’ गट	‘ब’ गट
i. पूर्व	अ. नेपाळ
ii. उत्तर	ब. पाकिस्तान
iii. पश्चिम	क. श्रीलंका
iv. दक्षिण	ड. बांग्लादेश
	य. मालदीव
	र. सिक्कीम

प्र.३ एका वाक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही तीन) (3)

- 1) क्षेत्रभेटीदरम्यान तुम्ही विविध प्रकारची माहिती तुम्ही कशी मिळवाल?
- 2) ब्राझीलच्या कोणत्या भागात सर्वाधिक पाऊस पडतो?
- 3) भारत किती प्राकृतिक विभागात विभागला आहे, त्यांची नावे सांगा.
- 4) ब्राझील व भारत या देशांचे स्थान खंडाच्या संदर्भात कसे वेगळे आहेत ते सांगा.

प्र.४ (अ) खाली दिलेल्या सुचनांनुसार लिहा. (4)

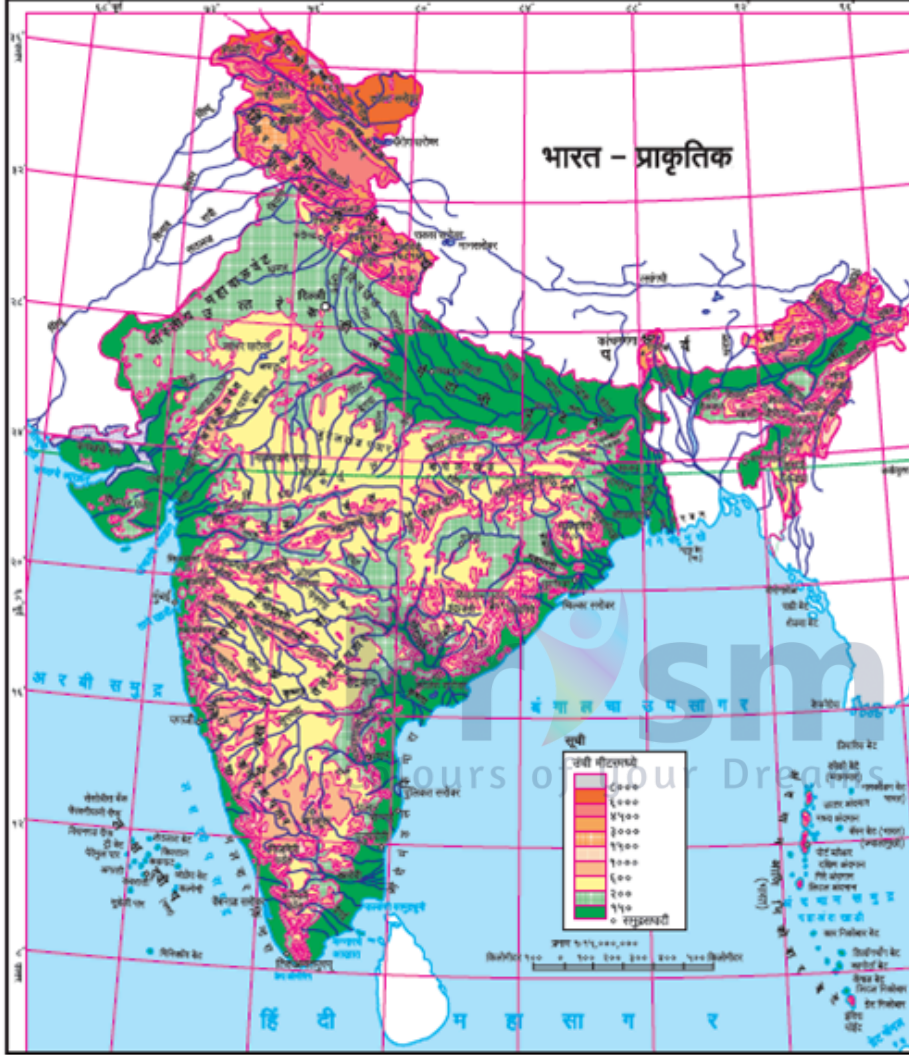
नकाशा आराखड्यात माहिती भरा व सुची तयार करा. (कोणतेही चार)

- i. बंगालचा वाघ

- ii. माळढोक
- iii. ऑलिह रिडले कासव
- iv. एकशिगी गेंडा
- v. सिंह
- vi. मगर

(ब) खाली दिलेल्या नकाशाचे वाचन करा व दिलेल्या प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (कोणतेही चार)

(4)

- i. अरवली पर्वत कोणत्या दिशेला पसरलेला आहे?
- ii. अरवली पर्वत कोणत्या नद्यांचा जलविभाजक आहे?
- iii. अरवली पर्वताच्या पूर्वेकडील पठारांवरील पर्वतरांगांची नावे सांगा?
- iv. दख्खनच्या पठाराच्या पश्चिमेस कोणती पर्वतरांग आहे?
- v. दख्खन पठाराच्या पश्चिमेस कोणती पर्वतरांग आहे?

प्र.५ भौगोलिक कारणे लिहा. (कोणतीही तीन)

(9)

- 1) समुद्रकिनारी गेल्यावर काळजी घ्यावी लागते.
- 2) द्विपकल्पामध्ये पश्चिम घाट हा महत्वाचा जल- विभाजक आहे.
- 3) ब्राझीलमध्ये कृमी कीटकांची संख्या जास्त आहे.
- 4) भारताकडे एक तरुण देश म्हणून पाहिले जाते.

1) पाठात दिलेली माहिती, आकृत्या व नकाशे यांच्या आधारे तक्त्यातील माहिती भरा.

अ. क्र.	वनांचा प्रकार	गुणधर्म	भारतातील प्रदेश	ब्राझीलमधील प्रदेश
i.	उष्ण कटीबंधीय वने, अॅमेझॉन खोरे	रुंदपर्णी सदाहरित वृक्ष		
ii.	निम वाळवंटी काटेरी वने	1. पाने लहान व सुचीपणी 2. अॅमेझॉन		
iii.	सॅव्हाना	तुरळक झुडपांसारखी झाडे / तुरळक झुडपे व अवर्षण प्रतिकारक गवत		
iv.	उष्ण कटीबंधीय निम पानझडी	मिश्र स्वरूपाच्या वनस्पती		
v.	गवताळ प्रदेश	अर्जेन्टिनातील पंपास प्रमाणे गवताळ प्रदेश		

2) भारत व ब्राझील या दोन्ही देशांच्या बोधचिन्हांविषयी माहिती घ्या.

3) कारखान्यास भेट देण्यासाठी प्रश्नावली तयार करा.

4) नैऋत्य मौसमी वा-यांचा उगम स्पष्ट करा.

